www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیّات فارسی تخصّصی	رشته‌ی : ادبیّات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۳۰ : ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷		اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	
	معنی و مفهوم عبارت ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید.	
	۱- نمرود گفت : با خداوند وی بسازم.	۰/۲۵
	۲- سفره خواست تا تناولی کند.	۰/۲۵
	۳- همه عمر بَروبازو زدم.	۰/۲۵
	۴- هر کنیزک را ببخشید او نشان.	۰/۲۵
	۵- چرخ بزرگوار یکی لشکری بکرد.	۰/۵
	۶- من آنم که در پای خوکان نریزم / مر این قیمتی دُرِّ لفظ دری را	۰/۵
	۷- اگر یک ذرّه را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سراپای	۰/۵
	۸- خلیفه را چند گونه صورت کردند تا نیک آزار گرفت و از جای بشد.	۰/۷۵
	۹- چو صیتش درافواهِ دنیا فتاد / تزلزل در ایوانِ کسرا فتاد	۰/۷۵
	۱۰- مُلک این جا بایدت انداختن / ملک این جا بایدت در باختن	۱
	۱۱- هر که را رایِ ضعیف و عقلِ سخیف است از درجت عالی به رتبتِ خامل گراید.	۱
	ب) معنای هر یک از واژه های مشخّص شده را بنویسید. (۲ نمره)	۲
	۱- دوستی را نشاید این غدّار / ۲- بداشته در طبقی با مکّبَه	
	۳- دل تنگ و بینوا چو بطان بر کنار آب. / ۴- چو شد روز، رستم بپوشید گَبر.	
	۵- آن ها را به کاشانه‌ی صبیّه منتقل کنیم. / ۶- اَمارات آن بر خود ظاهر نگردانید.	
	۷- امکنه‌ی تاریخی در این راه بسیار است. / ۸- خواست که ملامت را بر ایشان غَرامت کند.	
	پ) خود آزمایی (۴ نمره)	
	۱- در داستان «بازرگان و طرّار » عکس العمل بزّاز در برابر سرقت اموالش چه بود؟	۰/۵
	۲- تغییر دادن جای تکیه در کدام کلمه‌ی بیت زیر، باعث تغییر معنا می شود؟	۰/۵
	قُمریِ ریخته بالم به پناه که رَوم ؟ / تا به کی سرکشی، ای سرو خرامان از من؟	
	۳- در بیت «در بهاران کی شود سرسبز سنگ / خاک شو تا گُل برآید رنگ رنگ» مولوی «سنگ» و «خاک» را نماد چگونه آدم‌هایی دانسته است؟	۰/۵
	۴- مقصود شاعر از «و ساعتی بعد / در باران متواتر پولاد / بریده بریده / افشا شدی » چیست؟	۰/۵
	۵- مصراع «گهی ابلیس گردد گاه آدم» در ستایش و توصیف دل است یا مذّمت آن؟	۰/۵
	۶- مقصود از عبارت «سنگ سراچه‌ی دل به الماس آبِ دیده می سفتم» چیست؟	۰/۵
	۷- رویین تنی اسفندیار را با کدام شخصیّت های اساطیری می توان مقایسه کرد؟	۰/۵
	۸- «قوم» در حکایت «شولَم شولَم» از کلیله و دمنه، به چه معنی به کار رفته است؟	۰/۵
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیّات فارسی تخصصی	رشته‌ی : ادبیّات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۳۰ : ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷		اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
	ت) درک مطلب (۴ نمره)	
	۱- با توجه به ابیات زیر، به سؤالات پاسخ دهید:	
	«بترس از جهان دار یزدان پاک — خرد را مکن با دل اندر مَغاک	
	من امروز نَز بهر جنگ آمدم — پی پوزش و نام و ننگ آمدم »	
	الف) مفهوم کنایی «خرد را مکن با دل اندر مَغاک» چیست؟	۰/۵
	ب) رستم (با توجّه به بیت دوم) ، به چه منظوری نزد اسفندیار رفته بود؟	۰/۵
	۲- با توجّه به عبارت «فلان عزم کرده و نیّت جزم، که بقیّتِ عمر معتکف نشیند و خاموشی گزیند.» سعدی تصمیم به چه کارهایی گرفته بود؟	۰/۵
	۳- مفهوم کلّی بیت: «بر تیرِ جورتان ز تحمّل سپر کنیم — تا سختیِ کمانِ شما نیز بگذرد » چیست؟	۰/۵
	۴- با توجه به بیت «از راهروانِ سفر عشق در این دشت — گلگونه سرشکی است اگر راه نوردی است» تنها راه نورد راه عشق، چیست؟	۰/۵
	۵- در عبارت « آتشی که نمیرد، همیشه دردلِ او بود» منظور از «آتش» چیست؟	۰/۲۵
	۶- با توجه به بیت «حرف درویشان بدزدد مرد دون — تا بخواند بر سلیمی زان فسون» چرا آدم‌های پست ، سخنان درویشان (عارفان) را می دزدند؟	۰/۵
	۷- در بیت «تقریر ادیبانه‌ی برهانِ معاد است — فصلی که نسیم از پی اسفند گشوده است» شاعر به چه فصلی اشاره می کند؟	۰/۲۵
	۸- با توجه به بیت «با من ، آمیزشِ او، الفتِ موج است و کنار — دم به دم با من و پیوسته گریزان از من» چرا شاعر برخورد خود و معشوق را به موج دریا و ساحل تشبیه کرده است؟	۰/۵
	ث) تاریخ ادبیّات و دانش های ادبی (۳ نمره)	
	۱- نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید.	۰/۵
	الف) گناه دریا — ب) کتاب احمد یا سفینه‌ی طالبی	
	۲- زاویه‌ی دید عبارت داستانی زیر چیست؟	۰/۵
	«بهمن، پسر همسایه، توی حیاط خودشان دور باغچه می گشت و با آب پاش کوچک خود ، گل‌ها و سبزه‌ها را آب می‌داد.»	
	۳- در بیت زیر، دو آرایه‌ی ادبی را نام ببرید.	۰/۵
	«در عدم هم زعشق بویی هست — گل، گریبان دریده می آید»	
	۴- ..... ، گزارش نویسنده از زندگی و حالات روحی و فکری خویش و مطمئن‌ترین راه برای شناخت احوال و افکار بزرگان جامعه است.	۰/۲۵
	۵- با توجه به شعر «طوطی و بازرگان»، طوطی و قفس نماد چه چیزهایی هستند؟	۰/۵
	۶- آغازگر نثر فنّی چه کسی است؟ نام اثر او را ذکر کنید.	۰/۵
	۷- در بیت «بیامد چنان تالب هیرمند — همه دل پر از باد و لب پر زپند» وجود کدام کلمه، آرایه‌ی جناس تام را ایجاد کرده است؟	۰/۲۵
	ج) شعر حفظی (۱ نمره)	
	بیت های زیر را کامل کنید.	
	۱- ای که میان جان من تلقین ..... می کنی — گر تن زنم خامش کنم، ..... که فرمان بشکنم	۰/۵
	۲- تاب بنفشه می دهد طرّه‌ی مشک سای تو —	۰/۵
	« موفق باشید »	جمع نمره ۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیّات فارسی تخصصی	رشته‌ی : ادبیّات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۳۰ : ۱۰ صبح
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷	اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	
	در تصحیح این قسمت نظر همکاران محترم، صائب است.	
	۱- نمرود گفت: با خدای او سازگاری کنم. (با او دشمنی نداشته باشم) (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۲- سفره خواست تا غذا بخورد. (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳- در همه‌ی عمر برای کسب معاش تلاش کردم. (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴- او به هر کنیزک سهم خودش را داد. (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۵- آسمان ارجمند (۰/۲۵) لشکری آماده ساخت (۰/۲۵)	۰/۵
	۶- من کسی هستم که دُرّ پرارزش سخن فارسی را (۰/۲۵) در پای صاحبان قدرت قربانی نمی کنم. (۰/۲۵)	۰/۵
	۷- اگر یک ذرّه از عالم را از جای خود برداری (۰/۲۵) تمام عالم دچار عیب و نقص می شود. (۰/۲۵)	۰/۵
	۸- به خلیفه به چند شکل گزارش دادند (۰/۲۵) تا رنجیده خاطر شد (۰/۲۵) و ناراحت و خشمگین شد. (۰/۲۵)	۰/۷۵
	۹- وقتی که آوازه‌ی او (۰/۲۵) در دهان‌های مردم دنیا افتاد (۰/۲۵) ایوان کسرا به لرزه درآمد. (۰/۲۵)	۰/۷۵
	۱۰- در این جا باید پادشاهی را (۰/۲۵) رها کنی (۰/۲۵) و آن چه را که در تصرف توست (۰/۲۵) از دست بدهی(۰/۲۵)	۱
	۱۱- هر کسی که اندیشه‌ی ضعیف (۰/۲۵) و عقل ناقص دارد (۰/۲۵) از مقام بالا (۰/۲۵) به درجه‌ی بی ارزش (مقام پایین) می رسد. (۰/۲۵)	۱
	ب) معنای لغت (۲ نمره)	۲
	۱- بسیار بی وفا (فریب کار) (۰/۲۵) ۲- سرپوش (۰/۲۵)	
	۳- مرغابی (۰/۲۵) ۴- نوعی زره و لباس جنگی (۰/۲۵)	
	۵- دختر (۰/۲۵) ۶- نشانه ها (نشان ها) (۰/۲۵)	
	۷- جمع مکان (مکان ها ، جاها) (۰/۲۵) ۸- تلافی ، عوض (۰/۲۵)	
	پ) خود آزمایی (۴ نمره)	
	۱- اضطراب و نگرانی نشان نداد (خونسردی خود را حفظ کرد.) (۰/۵) (یا هر پاسخی نظیر این)	۰/۵
	۲- سرکشی (۰/۵)	۰/۵
	۳- سنگ نماد آدم های تغییر ناپذیر یا خودخواه (۰/۲۵) خاک نماد آدم های تغییرپذیر یا متواضع (۰/۲۵) (هر پاسخی نظیر این موارد)	۰/۵
	۴- با شهادت حضرت ابوالفضل (ع) حقیقت واقعی ایشان آشکارتر شد. (۰/۵) (یا هر پاسخی نظیر این)	۰/۵
	۵- در ستایش و توصیف دل (۰/۵)	۰/۵
	۶- با ریختن اشک هایم(گریه کردن) دل خود را آرام می کردم. (۰/۵) (یا هر پاسخی نظیر این)	۰/۵
	۷- آشیل (۰/۲۵) ، بالدر (۰/۲۵)	۰/۵
	۸- همسر (۰/۵)	۰/۵
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیّات فارسی تخصصی	رشته‌ی : ادبیّات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۳۰ : ۱۰ صبح
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷	اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	ت) درک مطلب (۴ نمره)	
	۱- الف) عقل و احساس خود را تباه نکن. (مگذار احساس تو عقل و خردت را نابود کند.) (۰/۵)	۰/۵
	ب) برای حفظ آبرو (۰/۲۵) و عذرخواهی (۰/۲۵)	۰/۵
	۲- گوشه نشینی (عبادت) (۰/۲۵) و با کسی سخن نگفتن (۰/۲۵)	۰/۵
	۳- ما در برابر ستم های شما مقاومت می کنیم (۰/۲۵) تا آن روزی که دوران ستمگری شما به پایان برسد. (۰/۲۵) (یا هر مفهومی نظیر این)	۰/۵
	۴- اشک گلگون (۰/۵)	۰/۵
	۵- عشق (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۶- زیرا می خواهند آن سخنان را به صورت افسون (جادو) (۰/۲۵) برای آدم های ساده دل بخوانند. (۰/۲۵) (یاهر پاسخی نظیر این)	۰/۵
	۷- فصل بهار (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۸- زیرا هر لحظه معشوق همراه اوست (۰/۲۵) در حالیکه خیلی زود از او دور می شود (۰/۲۵) (یاهر پاسخی نظیر این)	۰/۵
	ث) تاریخ ادبیّات و دانش های ادبی (۳ نمره)	
	۱- الف) فریدون مشیری (۰/۲۵) ب) عبدالرحیم تبریزی (طالبوف) (۰/۲۵)	۰/۵
	۲- سوم شخص (دانای کل) (۰/۵)	۰/۵
	۳- جان بخشی یا تشخیص ، کنایه ، تضمین ، ایهام (ذکر دو مورد ، هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
	۴- حسب حال (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۵- طوطی نماد جان پاک و مجرّد (۰/۲۵) قفس نماد تن (۰/۲۵)	۰/۵
	۶- نصرالله منشی (۰/۲۵) - کلیله و دمنه (۰/۲۵)	۰/۵
	۷- لب (۰/۲۵)	۰/۲۵
	ج) شعر حفظی (۱ نمره)	
	۱- شعرم (۰/۲۵) ترسم (۰/۲۵)	۰/۵
	۲- پرده‌ی غنچه می درد (۰/۲۵) خنده‌ی دل گشای تو (۰/۲۵)	۰/۵
	« موفق باشید » جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com